

BiPi, az alapító

Robert Stephenson Smyth Baden-Powell, akit Bi-Pi-nek ismerünk (angolul a ,B.P. monogram ejtése: bi-pi) 1857. február 22-én született London Paddington negyedében a Stanhope Street 6. sz. alatt (ma Stanhope Terrace 11.).

Nyolcadik gyereke és hatodik fia volt Peter Baden-Powell tiszteletesnek, az oxfordi egyetem egykori professzorának, aki keresztapának Robert Stephensont, a vasút úttörőjének, George Stephensonnak fiát kérte meg. Bi-Pi még csak három éves volt, amikor apja meghalt. A család ettől kezdve nem élt jómódban. Bi-Pi első tanítónője édesanyja volt, majd a Rose Hill iskolába járt Turnbridge Wellsben, ahonnan 1870-ben ösztöndíjat nyert a híres Charterhouse iskolába. Amikor oda beiratkozott, az iskola Londonban volt, de később vidékre, Godalmingbe költözött. Bi-Pi életére nagy hatással volt, hogy a természet közelében élhetett.

Mindig nagyon szeretett új képességekre szert tenni. Zongorázott és hegedült. Színészkedett és néha bohócot alakított. Már a Charterhouse-ban kezdett érdeklődni a cserkészés és az erdei élet iránt. Nyulakat fogott a bozótban, főzött, ügyelve, hogy a füst el ne árulja búvóhelyét, fejszével fát vágott, madarakkal és állatokkal barátkozott. ♦Hányszor megmászta a fákat (és megdermedtem) ott fönt, ha taláros tanárok mentek el alattam. - írta később.

A szünidők sem mentek kárba. Bátyjaival együtt mindig kalandokat keresett. Egy szünetben csónakon körüljárták Dél-Angliát. Egy másik alkalommal kenuval fölmentek a Temze forrásáig.

Írta: Tengerész

2009. február 19. csütörtök, 15:05

A viktoriánus Angliában a fiatalok nemigen vállalkoztak ilyesmire. Az itt tanultaknak későbbi életében nagy hasznát vette.

Az iskolában Bi-Pi nem szerzett kiváló osztályzatokat, amint ez bizonyítványaiból is kiderül. Egy beírás: , matematika - Láthatóan abbahagyta a tanulást. Francia - Jó eredményt érhetne el, de ellustult, alszik az iskolában. 1876-ban, a középiskola után először Oxfordba jelentkezett, de nem vették föl. Pár héttel később azonban a sandhurst-i katonai akadémián második lett a több mint száz jelentkező közül. Így elkerülte a kiképzést és alhadnagyi rangban rögtön a 13-as huszárokhoz került, akik akkor Indiában állomásoztak. Indiában a fiatal katonatiszt tovább gyakorolta a cserkészést, térképészetet és földérítést. Sikerei következtében hamarosan kiképző lett. Módszere annak idején szokatlan volt: kis csoportok működtek egy vezető irányításával. Aki jó munkát végzett, külön elismerést kapott. Kitüntetésként Bi-Pi az iránytű északi irányát mutató karhoz hasonló jelvényt adott, amely nagyon hasonlított a mai cserkészjelvényhez.

Később Dél-Afrikában, Máltán és Írországból teljesített szolgálatot a legkülönbözőbb beosztásokban, de főként mint kém és felderítő. Élményeiről készült rajzai és írásai eleinte újságokban jelentek meg, később pedig könyveket is írt (The Adventures of a Spy, The Downfall of Prempeh, The Matabele Campaign). 1899-ben a dél-afrikai holland telepesek, a búrok elleni háborúban Mafeking város megvédésével bízták meg. A 217 napos sikertelen ostrom során Bi-Pi-re mély benyomást tett a lőszerhordással, élelmiszerszállítással, hírvitellel, sebesültek ápolásával megbízott fiúk ügyessége és találékonysága. Erről később így írt: ♦Ez a tapasztalat arra tanított, hogy ha a fiúk kiképzése alkalmazkodik természetükhöz, igen gyorsan tanulnak, továbbá, hogy a fiúk ♦ feltéve, hogy megbízást kapnak ♦ lényegesen nagyobb feladatokat képesek elvégezni, mint azt az ember gondolná.♦

A cserkészmozgalom kezdetei

Mafeking parancsnokának sikerei ugyanakkor Angliára tettek ugyanolyan mély benyomást. Bi-Pi nemzeti hősként tért haza 1900-ban. Láta, hogy 1899-ben megjelent kézikönyvét, (Aids to Scouting) amelyet a katonák számára írt, ifjúsági vezetők és tanítók országszerte használják a megfigyelés és az erdei élet oktatására. Beszél találkozókra és gyűlésekre; a Boy's brigade nevű mozgalom egyik találkozóján annak alapítója, Sir William Smith felkérte, hogy dolgozzon ki egy használható tervet a fiúk jó állampolgárrá nevelése érdekében. Bi-Pi tehát átdolgozta művét a fiatalok számára. 1907-ben kísérleti tábort rendezett a Brownsea-szigeten, hogy kipróbálja ötleteit. Huszonkét fiút szedett össze, egyeseket exkluzív magániskolákból, másokat munkáscsaládokból és táborozni vitte őket. Ez a tábor ma már legendává vált. Az elkészült könyv, a Scouting for Boys (Cserkészzet fiúknak) 1908 január és március között jelent meg kéthetenként, hat darab négypenny-s füzetben. A könyvet elkapták. Még abban az évben öt további kiadást ért meg. A fiúk spontán cserkészőrsökbe szerveződtek, hogy kipróbálják. Amit meglévő szervezetek segédanyagának szánt, egy új és hamarosan világszerte elterjedt mozgalommá vált.

Bi-Pi nagy megértése a fiúk iránt alapjaiban ragadta meg Anglia és a világ ifjúságát. A ♦scouting♦, a cserkészzet gyorsan elterjedt a Brit Birodalomban és világszerte, végül gyakorlatilag a világ minden országába eljutott. (Noha később a totalitárius államok betiltották, mivel a cserkészzet alapvetően demokratikus és önkéntes.) A Scouting for Boys több mint 35 nyelven jelent meg.

Bi-Pi hamarosan központot rendezett be, hogy a beözönlő kérdésekre válaszolni tudjon, 1910-ben pedig, 53 éves korában VII. Edward király tanácsára nyugalomba vonult a

katonaságtól, mert a király úgy vélte, hogy a cserkészmozgalomban eredményesebb munkát tud végezni hazája számára.

Így minden lelkesedését és energiáját a cserkészzet fejlesztésére fordította. Beutazta az egész világot; mindenhová elment, ahol leginkább szükség volt arra, hogy buzdítsa a fejlődést és megadja azt az ösztönzést, amelyet csak ő adhatott. (Magyarországon kétszer: 1928-ban és 1933-ban járt.) 1912-ben feleségül vette Olave St. Clair Soames-t, aki állandó segítőtje lett és társa minden munkájában. Hamarosan Ewhurst-be, egy sussex-i faluba költöztek, egy dombtetőn álló házba, amelyet Pax Hillnek (békedomb) neveztek el. Három gyerekük volt, Peter, Heather és Betty. Olave, Lady Baden-Powell 1930-tól mint a világ főcserkészlányává vált ismertté. (Bi-Pi és Olave közös születésnapja, február 22. a Thinking Day, az **emlékezés napja**.)

A világ főcserkésze

Az első nemzetközi cserkészjamboree Londonban volt 1920-ban, amelyen azonban az első világháborúban vesztes hatalmak cserkészei az angol hatósági rendszabályok miatt nem vehettek részt. A zárőnnepségen Bi-Pi-t egyhangúlag megválasztották a világ főcserkészeének (World Chief Scout). Az ezt követő nemzetközi összejövetelek, cserkészeké és vezetőké egyaránt, megmutatták, hogy ez nem tiszteletbeli cím volt, valóban mindnyájan vezetőjüknek tekintették. Az érkezését jelző kiáltások, és a mély csend, amikor kezét fölemelte, kétségkívül bizonyították, hogy a világ minden országában rabul ejtette követői szívét és képzeletét. Bi-Pi kezdetben félt az intézményesüléstől. **Ha nem lesztek elég óvatosak, mozgalommá válik az elgondolás, és ha továbbra sem vigyáztok, szervezet is válhat belőle. És ha lesz egy szervezet, akkor mindennek vége.** Ezegyszer azonban nagyot tévedett. A Cserkészek Világszövetsége (World Organization of Scout Movement, WOSM) ma 120 ország cserkészszövetségét foglalja magában és ezzel a világ legnagyobb ifjúsági szervezete.

A második világjamboree Dániában volt 1924-ben, a harmadik pedig az Arrowe Parkban (Birkenhead, Anglia) 1929-ben. Itt jelentette be a walesi herceg, hogy a király Bi-Pi-nek főnemesi rangot adományozott. A cserkészek nagy örömmel vették tudomásul, hogy a Lord Baden-Powell of Gilwell címet kapta arról a nemzetközi vezetőképző központról, amelyet Bi-Pi létesített a London mellett Gilwell-parkban, amelynek területét W. F. de Bois MacLaren angol cserkésztsziszt adományozta 1919-ben a brit cserkészeknek vezetőképzés céljára. Az itt tartott vezetőképző táborok tapasztalatai alapján írta Bi-Pi Aids to Scoutmastership (A cserkészvezető) című könyvét.

Közben a cserkészzet eszméje újabb területeket és korosztályokat is elért. Már 1909. szeptember 4-én a londoni Crystal Palace-ban rendezett cserkésztalálkozón a 11 ezer fiúcserkész mellett néhány lány is megjelent, akik magukat ,girl scout'-nak nevezték. A következő évben Bi-Pi így határozott, hogy külön mozgalmat indít számukra. A lánycserkészeknek a ,girl guide' nevet adta, majd 1918-ban már a tapasztalatok nyomán adhatta ki számukra Girl Guiding (Lánycserkészzet) című könyvét. E mellé felesége írt vezetői könyvet Training Girls as Guides címmel (1919).

A lánymozgalom első csúcsszervét, a Nemzetközi Tanácsot (International Council) 1919-ben alakították meg. A lányok kezdetben általában a fiúszövetségek keretében működtek, majd önállósodtak. 1928-ban Parádon tartották első világkonferenciájukat, amelyen létrehozták nemzetközi szövetségüket. (World Association of Girl Guides and Girl Scouts, WAGGS).

Bi-Pi bátyja, Warrington 1912-ben megírta a tengeri cserkészzet (sea scouting) és a fiúk számára alkalmas tengerésztudomány kézikönyvét, ő maga pedig 1916-ban a kisfiúk számára írt cserkészkönyvet The Cub Scouts's Handbook (Farkaskölykök könyve) címmel, amely

Írta: Tengerész

2009. február 19. csütörtök, 15:05

Rudyard Kipling regényét, A dzsungel könyvét választotta keretmeséül. Amikor pedig az első cserkészek korosztálya kezdett felnőtté válni, számukra írta 1922-ben a *Rovering to Success* (A boldogulás ösvényein) című könyvét, amelynek bölcs tanácsai és filozófiája a rovercserkészzet vezérfonalává vált.

A cserkészzet nem volt Bi-Pi egyetlen érdeklődési területe. Érdekelte a színészet, a halászat, a lovaspóló és a vadászat is. (Első könyvét a vaddisznóvadásatról írta *Pig-sticking or Hog-hunting* címmel.) Kitűnő művész volt, sok rajzot és vízfestményt készített, de foglalkozott szobrászattal és amatőr filmezéssel is. Nem kevesebb, mint 32 könyvet írt. Tiszteletbeli doktorrá avatta hat egyetem (köztük Oxford is, ahová annak idején nem vették föl), 28 külföldi rendjelet és 19 külföldi cserkészkitüntetést adományoztak neki.

1938-ban megromlott egészségi állapotára való tekintettel visszatért Afrikába, amely oly közel állt szívéhez hosszú éveken át. Félig visszavonultan élt Nyeriben, Kenyában a Kenya-hegy tövében. Itt is nehezen tudta megfékezni energiáját, tovább írt és rajzolt. 1941. január 8-án halt meg. Egyszerű sírban temették el Nyeriben. Sírfelirata: ♦Robert Baden-Powell, a világ főcserkésze♦, fölötte a fiú- és a lánycserkészjelvény.

Lady Olave Baden-Powell folytatta művét, világszerte segítve a cserkészek munkáját egészen 1977-ben bekövetkezett haláláig. Férje mellé temették Kenyában. **Bi-Pi utolsó üzenete**

Utolsó üzenetét a cserkészekhez Bi-Pi maga készítette el még valószínűleg 1929 előtt, mert aláírása csupán "Robert Baden-Powell", nem „Robert Baden-Powell of Gilwell”. Lady Baden-Powell elmondta, hogy ezt a levelet ("a cserkészfiúknak" címzett borítékban) minden újtjukra magukkal vitték egy "halálom esetén" borítékban. Kedves cserkészek! Ha valaha láttátok már a Peter Pan című filmet, emlékeztek, hogyan mondta el a főkalóz búcsúbeszédét minden alkalommal, attól tartva, hogy amikor eljön a halál órája, nem lesz már ideje a búcsúra. Így áll a helyzet velem is, és - bár nem haldoklom - most én is búcsúüzenetemet akarom elküldeni nektek.

Emlékezzetek arra, hogy ez az utolsó üzenet, amelyet tőlem valaha kaptok, véssétek hát jól emlékezetetekbe.

Nagyon boldog életem volt és azt akarom, hogy a tiétek is az legyen.

Hiszem, hogy Isten azért teremtett bennünket ebbe a szép világba, hogy boldogok legyünk és élvezzük az életet. Csakhogy a boldogság nem a gazdagságból ered, nem a sikeres karrierből és nem saját vágyaink kielégítéséből. A boldogsághoz vezető út ott kezdődik, hogy fiú korotokban egészségessé és kitartóvá fejlesszétek magatokat, hogy felnőttként hasznosak lehessetek és élvezni tudjátok az életet.

A természet ismeret megmutatja számotokra, hogy mennyi teljes szépségű és különleges dologgal látta el Isten boldogításunkra a földet. Legyetek elégedettek azzal, amit kaptatok és használjátok föl a lehető legjobban. Nézzétek a dolgok derűs oldalát, ne az borúsát.

Ám az igazi boldogságot csak a másoknak nyújtott boldogság által érhetitek el. Igyekezzetek ezt a világot egy kicsit jobb állapotban magatok mögött hagyni, mint a hogy találtátok: úgy amikor eljön halálotok órája, boldogan halhattok meg abban a tudatban, hogy nem vesztegettétek el az időtöket, megtettétek, amit tőletek telt.

Legyetek készen a boldog életre és a boldog halálra. Ragaszkodjatok mindig a fogadalmatokhoz - akkor is, ha már nem vagytok gyerekek. Isten segítsen ebben benneteket.

Barátotok:

152 éve született Bi-Pi a cserkészzet megalapítója

Írta: Tengerész

2009. február 19. csütörtök, 15:05

Robert Baden-Powell Az oldalt összeáll. és ford. Ballenegger Zsuzsa és Koltai András,
1994-1999